

TWIERDZENIE O WARTOŚCI ŚREDNIEJ DLA ROZWIĄZAŃ
RÓWNIANIA $L^2 u(X) = 0$

1. W pracy podamy twierdzenie o wartości średniej dla rozwiązań równania eliptycznego o stałych współczynnikach

$$(1) \quad L^2 u(X) = 0, \quad X(x_1, \dots, x_n),$$

gdzie

$$(2) \quad Lu = \sum_{ik=1}^n a_{ik} u''_{x_i x_k}(X)$$

jest operatorem eliptycznym o stałych współczynnikach

$$(3) \quad a_{ik} = a_{ki}, \quad L^2 u = LLu.$$

Udowodnimy, że rozwiązania równania (1) spełniają twierdzenie o wartości średniej analogiczne do twierdzenia o wartości średniej dla rozwiązań równania $\Delta^2 u(X) = 0$

$$(4) \quad \frac{1}{\Omega_n R^{n-1}} \iint_S u(X) dS = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} \Delta u(X_0),$$

gdzie S jest sferą o środku X_0 i promieniu R , Ω_n jest miarą powierzchni kuli n -wymiarowej jednostkowej. Udowodnimy ponadto, że twierdzenie to charakteryzuje rozwiązania

(1) tzn. funkcje spełniające warunek średniej są rozwiązaniami równania (1).

2. Dowód podamy w przypadku n -wymiarowym, $n \geq 3$. Dla $n=2$ twierdzenie jest analogiczne ale dowód należy zmodyfikować. Zamiast funkcji określonej w dalszym ciągu wzorem (8) należy przyjąć funkcję

$$(8a) \quad v(r) = \alpha \log \frac{R}{r} = \alpha (\log R - \log r).$$

Funkcja $v_1(r)$ określona wzorem (22) jest w przypadku dwuwymiarowym postaci

$$(22a) \quad v_1(r) = \int_r^R t v(t) \log \frac{t}{r} dt.$$

Rozwiązaniem podstawowym równania

$$L u(X) = 0$$

jest w tym przypadku funkcja $\log \frac{1}{r}$. W związku z tym należy uwzględnić pewne zmiany w oszacowaniu odpowiednich całek we wzorze podstawowym.

3. Rozwiązaniem podstawowym [1] równania

$$(5) \quad L u(X) = 0$$

jest funkcja

$$(6) \quad \left[\sum_{ik=1}^n \Lambda_{ik} (x_i - x_i^0)(x_k - x_k^0) \right]^{-\frac{1}{2}} = \frac{1}{r}$$

gdzie Λ_{ik} są elementami macierzy odwrotnej do macierzy $\| a_{ik} \|$.

4. Niech E_R oznacza obszar ograniczony elipsą e_R o równaniu

$$(7) \quad f(X) = \sum_{i,k=1}^n A_{ik} (x_i - x_i^0)(x_k - x_k^0) - R^2 = 0$$

$$(8) \quad v(r) = \alpha (r^{-(n-2)} - R^{-(n-2)}),$$

gdzie α jest stałą, którą dobieramy. Wówczas

$$(9) \quad L v = L (r^{-(n-2)}) = 0, \quad r > 0.$$

5. Niech $u(X)$ oznacza funkcję klasy C^2 w obszarze D , klasy C^1 w $\bar{D}$. Udowodnimy [2] następujący

Lemat 1. Jeżeli $u(X) = U(r)$ to

$$(10) \quad LU = U''(r) + \frac{n-1}{r} U'(r).$$

Dowód. Otóż

$$u'_{x_i}(X) = U'(r) \frac{\sum_{p=1}^n A_{ip} (x_p - x_p^0)}{r}$$

$$u''_{x_i x_k}(X) = U''(r) \frac{\sum_{p=1}^n A_{ip} (x_p - x_p^0) \sum_{m=1}^n A_{km} (x_m - x_m^0)}{r^2} +$$

$$+ U'(r) \frac{\sum_{s=1}^n A_{is} (x_s - x_s^0) \sum_{p=1}^n A_{kp} (x_p - x_p^0)}{r^2}$$

Wobec tego

$$\begin{aligned}
 LU &= \sum_{ik=1}^n a_{ik} U''(r) \frac{\sum_{p=1}^n A_{ip} (x_p - x_p^0) \sum_{m=1}^n A_{km} (x_m - x_m^0)}{r^2} + \\
 &+ U'(r) \frac{A_{ik} r^2 - \sum_{s=1}^n A_{is} (x_s - x_s^0) \sum_{p=1}^n A_{kp} (x_p - x_p^0)}{r^3} = \\
 &= U''(r) + \frac{n-1}{r} U'(r).
 \end{aligned}$$

Lemat 2. Jeżeli $\Gamma^0 H(Y)$, $Y(y_1, \dots, y_n)$ jest funkcją jednorodną stopnia pierwszego dodatnią na zbiorze e_R dla każdego $R > 0$.

2° istnieje $\iint_{e_R} \frac{dS}{H(Y)}$

to

$$(11) \quad \frac{\varepsilon^{n-2}}{\iint_{e_\varepsilon} \frac{dS_1}{H(Y_1)}} = \frac{R^{n-2}}{\iint_{e_R} \frac{dS}{H(Y)}}$$

Dowód. Niech stosunek podobieństwa elipsoid e_R oraz e_ε wynosi $a > 0$, tzn.

$$(12) \quad \varepsilon = aR, \quad dS_1 = a^{n-1} dS, \quad H(Y_1) = aH(Y).$$

Niech

$$(13) \quad Y(x_1 - x_1^0, \dots, x_n - x_n^0),$$

wówczas

$$(14) \quad Y_1 (a(x_1 - x_1^0), \dots, a(x_n - x_n^0))$$

Z (12) oraz (14) wynika, że

$$\frac{\int_{e_\xi}^{n-2} \frac{dS_1}{H(Y_1)}}{\int_{e_R}^{n-2} \frac{a R}{a^{n-1} dS}} = \frac{\int_{e_R}^{n-2} \frac{dS}{H(Y)}}$$

c.b.d.c.

Lemat 3. Jeżeli funkcja $u(X)$ jest klasy C^2 w E_R , klasy C^1 w $\bar{E}_R$ i jeżeli α jest określone wzorem

$$(15) \quad \alpha = \frac{R^{n-2}}{(n-2) \int_{e_R} \frac{dS}{g(X)}}$$

$$g(X) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \left[\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0) \right]^2}$$

to

$$(16) \quad \int_{e_R} u \frac{dv}{dv} dS = u(X_0) + \int_{E_R} v Lu \, dx_1 \dots dx_n,$$

gdzie

$$(17) \quad \frac{dv}{dv} = \sum_{i=1}^n u'_{x_i} (X) \sum_{j=1}^n a_{ij} \cos(n, x_j)$$

oznacza pochodną transwersalną funkcji $v(r)$.

Dowód. Stosując wzór podstawowy do funkcji $v(r)$ oraz $u(X)$ w obszarze $E_R - E_\xi$, $0 < \xi < R$, przy założeniu, że normalna jest zorientowana do wnętrza obszaru otrzymujemy

$$\iint_{E_R - E_\xi} (u L_v - v L_u) dx_1 \dots dx_n = - \iint_{e_R} \left(u \frac{dv}{d\nu} - \frac{du}{d\nu} v \right) dS -$$

(18)

$$- \iint_{e_\xi} \left(u \frac{dv}{d\nu} - v \frac{du}{d\nu} \right) dS = - \iint_{e_R} u \frac{dv}{d\nu} dS + \iint_{e_R} v \frac{du}{d\nu} dS -$$

$$- \iint_{e_\xi} u \frac{dv}{d\nu} dS + \iint_{e_\xi} v \frac{du}{d\nu} dS .$$

Otóż $v(R) = 0$ skąd wynika, że

$$\iint_{e_R} v \frac{du}{d\nu} dS = 0 .$$

Obliczamy

$$\iint_{e_\xi} v \frac{du}{d\nu} dS = v(\xi) \iint_{e_\xi} \frac{du}{d\nu} dS = d \left(\frac{1}{\xi^{n-2}} - \frac{1}{n-2} \right) ,$$

$$\iint_e \left[\sum_{i=1}^n u_{x_i} \cdot \frac{\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0)}{g(X)} \right] dS$$

Ale

$$\left| \frac{du}{d\nu} \right| = \left| \sum_{i=1}^n u_{x_i} \frac{\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0)}{g(X)} \right| \leq \sum_{i=1}^n \left| u_{x_i} \right| \left| \frac{\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0)}{g(X)} \right|$$

Wobec tego

$$\left| \iint_{e_\xi} v \frac{du}{d\mathbf{v}} dS \right| \leq M \alpha \left(\frac{1}{\xi^{n-2}} - \frac{1}{R^{n-2}} \right) \iint_{e_\xi} dS - M \alpha \left(\frac{1}{\xi^{n-2}} - \frac{1}{R^{n-2}} \right) \xi^{n-1} B,$$

gdzie

$$M = \sup \sum_{i=1}^n \left| u'_{x_i} \right|, \quad B \text{ stała dodatnia}$$

A więc

$$\lim_{\xi \rightarrow 0} \iint_{e_\xi} v \frac{du}{d\mathbf{v}} dS = 0$$

Obliczmy teraz

$$\iint_{e_\xi} u \frac{dv}{d\mathbf{v}} dS.$$

Otóż

$$\frac{dv}{d\mathbf{v}} = \frac{dr}{d\mathbf{v}} r^{2-n} = \sum_{i=1}^n (r^{2-n})'_{x_i} \sum_{j=1}^n a_{ij} \cos(n, x_j)$$

$$\cos(n, x_j) = \frac{\sum_{i=1}^n A_{ij} (x_i - x_i^0)}{\sqrt{\sum_{i=1}^n \left[\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0) \right]^2}}$$

Wobec tego

(18a)

$$\frac{dv}{d\mathbf{v}} = - \sum_{i=1}^n r^{-n} \sum_{k=1}^n A_{ik} (x_k - x_k^0) \frac{\sum_{i=1}^n a_{ij} \sum_{p=1}^n A_{pj} (x_p - x_p^0)}{g(X)}$$

$$= - \frac{\alpha}{r^{n-2} g(X)} .$$

Natomiast po uwzględnieniu lematu 2 oraz twierdzenia o wartości średniej otrzymujemy

$$\begin{aligned} - \iint_{e_\xi} u \frac{dv}{dV} dS &= \iint_{e_\xi} \frac{\alpha}{\xi^{n-2} g(X)} u dS = \iint_{e_\xi} \frac{\alpha}{\xi^{n-2} g(X)} u dS \\ &= \frac{\alpha}{\xi^{n-2}} u(Q) \iint_{e_\xi} \frac{dS}{g(X)} = u(Q) \rightarrow u(X_0) \quad \text{gd}y \quad \xi \rightarrow 0 \\ & \quad Q \in e_\xi \end{aligned}$$

Wobec tego otrzymujemy wzór

$$(19) \quad \iiint_{E_R} [uLv - vLu] dx_1 \dots dx_n = - \iint_{E_R} u \frac{dv}{dV} dS + u(X_0)$$

a stąd wzór (16).

6. Niech $v_1(r)$ będzie rozwiązaniem równania różniczkowego zwyczajnego

$$(20) \quad L v_1 = v_1''(r) + \frac{n-1}{r} v_1'(r) = v(r)$$

przy czym $v_1(r)$ spełnia warunki początkowe

$$(21) \quad v_1(R) = 0, \quad \frac{dv_1(R)}{dr} = 0 .$$

Udowodnimy, że

$$(22) \quad v_1(r) = \frac{1}{(n-2)r^{n-2}} \int_r^R t v(t) (t^{n-2} - r^{n-2}) dt .$$

Istotnie łatwo widać, że $v_1(R) = 0$, $v_1'(R) = 0$ gdyż

$$v_1'(r) = r^{1-n} \int_r^R t v(t) (t^{n-2} - r^{n-2}) dt - r^{2-n} \int_r^R t v(t) r^{n-3} dt$$

Udowodnimy, że $v_1(r)$ spełnia równanie (20).

Otóż

$$v_1''(r) = (n-1)r^{-n} \int_r^R t v(t) (t^{n-2} - r^{n-2}) dt + (n-2)r^{1-n} \cdot$$

$$\int_r^R t v(t) r^{n-3} dt - (n-2)r^{1-n} \int_r^R t v(t) r^{n-3} dt - (n-3)r^{2-n} \cdot$$

$$\int_r^R t v(t) r^{n-4} dt + v(r) = (n-1)r^{-n} \int_r^R t v(t) (t^{n-2} - r^{n-2}) dt +$$

$$+ (n-1) \int_r^R t v(t) dt + v(r).$$

Wynika stąd, że funkcja $v_1(r)$ spełnia równanie (20).

Udowodnimy teraz

Lemat 4.

(23)

$$\frac{dv_1}{dv} \Big|_{r=R} = 0$$

Dowód. Ponieważ $v_1'(R) = 0$, zaś $\frac{dr}{dv}$ jest funkcją

ograniczoną więc słuszność lematu 4 wynika ze wzoru

$$\frac{dv_1}{d\mathbf{v}} = v_1(r) \frac{dr}{d\mathbf{v}} .$$

Udowodnimy z kolei

Lemat 5. Jeżeli $u(X)$ jest klasy C^4 w E_R , klasy C^3 w $\bar{E}_R$, $u(X)$ spełnia równanie (1), to

$$(24) \quad \iiint_{E_R} v Lu dx_1 \dots dx_n = \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

Dowód. Stosujemy wzór podstawowy do funkcji Lv_1 oraz Lu w obszarze $E_R - E_\varepsilon$. Otrzymujemy równość

$$\begin{aligned} & \iiint_{E_R - E_\varepsilon} [Lu Lv_1 - v_1 L^2 u] dx_1 \dots dx_n = \\ & = - \iint_{e_R} \left[\frac{dv_1}{d\mathbf{v}} Lu - v_1 \frac{dLu}{d\mathbf{v}} \right] dS - \iint_{e_\varepsilon} \left[\frac{dv_1}{d\mathbf{v}} Lu - v_1 \frac{dLu}{d\mathbf{v}} \right] dS \end{aligned}$$

Po uwzględnieniu (20), (21), (23), (24) otrzymujemy wzór

$$(25) \quad \iiint_{E_R - E_\varepsilon} v Lu dx_1 \dots dx_n = - \iint_{e_\varepsilon} \frac{dv_1}{d\mathbf{v}} Lu dS + \iint_{e_\varepsilon} v_1 \frac{dLu}{d\mathbf{v}} dS .$$

Obliczymy całki z prawej strony wzoru (25). Otóż

$$\iint_{e_\varepsilon} v_1 \frac{dLu}{d\mathbf{v}} dS = \frac{1}{n-2} \frac{1}{\varepsilon^{n-2}} \iint_{e_\varepsilon} \left(\int_\varepsilon^R t v(t) (t^{n-2} - \varepsilon^{n-2}) dt \frac{dLu}{d\mathbf{v}} dS =$$

$$= \frac{\alpha}{(n-2) \varepsilon^{n-2}} \iint_{e_\varepsilon} \int_{\varepsilon}^R t(t^{2-n} - R^{2-n})(t^{n-2} - \varepsilon^{n-2}) dt \frac{dIu}{dV} dS =$$

$$= \frac{\alpha}{(n-2) \varepsilon^{n-2}} k \varepsilon^{n-1} \left[\frac{1}{2} (R^2 - \varepsilon^2) - \frac{R^n - \varepsilon^n}{nR^{n-2}} - \frac{\varepsilon^{n-2}}{n-2} \right]$$

$$\cdot \left(R^{2-n} - \varepsilon^{2-n} \right) + \frac{R^2 - \varepsilon^2}{2R^{n-1}} \left] \frac{dIu(Q)}{dV} = o(\varepsilon) \xrightarrow{\varepsilon \rightarrow 0} 0$$

$Q \in e_\varepsilon$ i $k > 0$ stała

Zanim obliczymy wartość pozostałej całki po prawej stronie wzoru (25) podamy pewne przekształcenia. Otóż

$$(26) \quad \frac{dv_1}{dV} = - \frac{1}{r^n} \int_r^R v(t) t^{n-1} dt \sum_{i=1}^n \sum_{p=1}^n A_{ip} (x_p - x_p^0) \cdot$$

$$\cdot \frac{\sum_{j=1}^n a_{ij} \sum_{k=1}^n A_{jk} (x_k - x_k^0)}{g(X)}$$

$$= - \frac{1}{r^n g(X)} \int_r^R v(t) t^{n-1} dt r^2 = - \frac{1}{r^{n-2}} \frac{1}{g(X)} \int_r^R (t^{n+2} - R^{2-n}) t^n$$

$$= - \frac{1}{r^{n-2}} \cdot \frac{\alpha}{g(X)} \left[\frac{1}{2} (R^2 - r^2) - \frac{R^n - r^n}{nR^{n-2}} \right]$$

a więc na podstawie twierdzenia o wartości średniej

$$- \iint_{e_\xi} \frac{dv_1}{dv} Lu dS = \frac{\alpha}{n-2} \left[\frac{1}{2}(R^2 - \xi^2) - \frac{R^n - \xi^n}{nR^{n-2}} \right] Lu(Q).$$

$$\iint_{e_\xi} \frac{dS}{g(X)}, \quad Q \in e_\xi.$$

Uwzględniając lemat 2 otrzymujemy

$$(27) \quad \lim_{\xi \rightarrow 0} \left[- \iint_{e_\xi} \frac{dv_1}{dv} Lu dS \right] = \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

7. Udowodnimy teraz

Twierdzenie 1. Jeżeli $u(X)$ jest rozwiązaniem klasy C^1 w obszarze D równania (1), to dla każdej elipsoidy $E_R \subset D$ spełniony jest warunek

$$(28) \quad \frac{\iint_{e_R} \frac{u(X)}{g(X)} dS}{\iint_{e_R} \frac{dS}{g(X)}} = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

Dowód. Uwzględniając wzór (24) w równości (16) otrzymujemy

$$(29) \quad \iint_{e_R} u \frac{dv}{dv} dS = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} Lu(X_0),$$

ale na podstawie (18a) oraz (15)

$$\iint_{e_R} u \frac{dv}{dV} dS = \frac{\iint_{e_R} \frac{u(X)}{g(X)} dS}{\iint_{e_R} \frac{1}{g(X)} dS}$$

a stąd wynika wzór (28).

8. Zanim przejdziemy do twierdzenia odwrotnego do twierdzenia poprzedniego udowodnimy najpierw

Lemat 6. Jeżeli $u(X)$ jest klasy C^4 w $\bar{E}_R \subset D$, to istnieje punkt $Q \in \bar{E}_R$ oraz stała $K > 0$ takie, że

$$(30) \quad \frac{\iint_{e_R} \frac{u(X)}{g(X)} dS}{\iint_{e_R} \frac{dS}{g(X)}} = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} Lu(X_0) + KR^4 L^2 u(Q)$$

Dowód. Ze wzoru podstawowego zastosowanego do funkcji Lv_1 oraz Lu w obszarze $E_R - E_\xi$ otrzymujemy

$$(31) \quad \iiint_{E_R - E_\xi} (Lu Lv_1 - v_1 L^2 u) dx_1 \dots dx_n = \\ = - \iint_{e_R} \left(Lu \frac{dv_1}{dV} - \frac{dLu}{dV} \right) dS - \iint_{e_\xi} \left(Lu \frac{dv_1}{dV} - v_1 \frac{dLu}{dV} \right) dS$$

Z wzoru (27) wynika, że

$$(32) \quad \iint_{E_R} v_1 Lu dx_1 \dots dx_n - \iint_{E_R} v_1 L^2 u dx_1 \dots dx_n = \\ = \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

Na podstawie wzoru (16)

$$(33) \quad \iint_{E_R} u \frac{dv}{dV} dS - u(X_0) - \iint_{E_R} v_1 L^2 u dx_1 \dots dx_n = \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

Na podstawie twierdzenia o wartości średniej zastosowanego do całki

$$\iiint_{E_R} v_1 L^2 u dx_1 \dots dx_n$$

otrzymujemy tezę lematu.

Udowodnimy

Lemat 7. Jeżeli funkcja $u(X)$ jest klasy C^2 w D i jeżeli dla każdej elipsoidy $E_R \subset D$ spełniony jest warunek (28), to funkcja $u(X)$ jest klasy C^4 w D .

Dowód. Z warunku (28) wynika, że

$$(34) \quad \iint_{E_R} \frac{u(Y)}{g(Y)} dS - u(X) = \left(\frac{R^2}{2n} Lu(X) \right) (n-2) \iint_{E_R} \frac{dS}{g(Y)}$$

Ponieważ $u(Y)$ jest klasy C^2 , $g(Y)$ jest pierwiastkiem wielomianu o wartościach dodatnich, przeto we wzorze (34) można dwukrotnie różniczkować pod znakiem całki. Stąd wynika, że $u(X)$ jest klasy C^4 .

9. Udowodnimy teraz

Twierdzenie 2. Jeżeli funkcja $u(X)$ jest klasy C^2 w D i spełnia warunek (28), to $u(X)$ spełnia równanie

$$(35) \quad L^2 u(X) = 0 \text{ w } D.$$

Dowód. Na podstawie lematu 7 funkcja $u(X)$ jest klasy C^4 w D , na podstawie zaś lematu 6 oraz warunku (28) $L^2 u(Q) = 0$. Przy $Q \rightarrow X$ na podstawie ciągłości funkcji $L^2 u(Y)$ otrzymujemy (35) c.b.d.o.

PRACE CYTOWANE

- [1] HILBERT-COURANT, *Methods of Mathematical Physics*, t.II, New York, 1963.
- [2] M. KRZYŻAŃSKI, *Równania różniczkowe cząstkowe*, cz.I, Warszawa, PWN, 1957.

SUMMARY

On the mean value theorem for the solutions of the equation
 $L^2 u(X) = 0$

Let

$$Lu(X) = \sum_{ik=1}^n a_{ik} u''_{x_i x_k}, \quad a_{ik} = a_{ki}, \quad X(x_1, \dots, x_n)$$

denotes the elliptic operator with constants coefficients and

$$L^2 u = L L u.$$

Let

$$m(R, X_0, u) = \frac{\iint_{e_R} \frac{u(X)}{g(X)} dS}{\iint_{e_R} \frac{dS}{g(X)}}$$

where e_R denotes the ellipsoid

$$f(X) = \sum_{ik=1}^n A_{ik} (x_i - x_i^0)(x_k - x_k^0) - R^2 = 0,$$

A_{ik} being elements of the matrix $\|a_{ik}\|^{-1}$,

$$g(X) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \left[\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0) \right]^2}.$$

The author proves the following theorems:

Theorem 1. If $u(X) \in C^4(D)$ and satisfies the equation

$$(1) \quad L^2 u = 0$$

then

$$(2) \quad m(R, X_0, u) = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} Lu(X_0).$$

Theorem 2. If $u(X) \in C^2(D)$ and satisfies the condition (2) for every $e_R \subset D$ then $u(X)$ is a solution of the equation (1).

Резюме

Теорема о среднем для решений уравнения

$$\underline{L^2 u(X) = 0}$$

Пусть

$$Lu(X) = \sum_{i,k=1}^n a_{ik} u_{x_i x_k}, \quad a_{ik} = a_{ki}, \quad X(x_1, x_2, \dots, x_n)$$

будет эллиptический оператор с постоянными коэффициентами.

Пусть

$$m(R, X_0, u) = \frac{\iint_{e_R} \frac{u(x)}{g(x)} dS}{\iint_{e_R} \frac{dS}{g(x)}}$$

e_R есть эллипсоид

$$f(x) = \sum_{i,k=1}^n A_{ik} (x_i - x_i^0)(x_k - x_k^0) - R^2 = 0,$$

A_{ik} — элемент матрицы $\|a_{ik}\|^{-1}$

$$E(x) = \sqrt{\sum_{i=1}^n \left[\sum_{j=1}^n A_{ij} (x_j - x_j^0) \right]^2}.$$

Автор доказывает следующие теоремы:

Теорема 1. Если $u(x) \in C^1(D)$ — решение уравнения

$$(1) \quad L^2 u(x) = 0$$

тогда

$$(2) \quad m(R, X_0, u) = u(X_0) + \frac{R^2}{2n} L u(X_0)$$

Теорема 2. Если $u(x) \in C^2(D)$ — выполняет условие (2) для каждого $e \in D$, тогда $u(x)$ — решение уравнения (1)